

دکتر احمد سواری

عضو هیأت علمی و رییس سابق دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر

با بیش از ۲۰ سال سابقه

اینجانب احمد سواری به سال ۱۳۳۲ در یکی از روستاهای شهرستان بستان از توابع دشت آزادگان به دنیا آمدم. تحصیلات پایه ابتدایی را در دبستان گلپهار دبیبه و پایه اول متوسطه را در دبیرستان دقیقی همین شهرستان گذراندم. سپس برای پایان رساندن دوره اول و دوم متوسطه به آبادان رفتم و دیپلم گرفتم. دوره کارشناسی را به سال ۱۳۵۷ در دانشگاه جندی شاپور اهواز (شهید چمران اهواز) در رشته بیولوژی به پایان رساندم و جزو شاگردان ممتاز دانشگاه انتخاب شدم. برای دوره کارشناسی ارشد با گرفتن بورس تحصیلی به انگلستان اعزام و در دانشگاه ساوثمپتون دوره کارشناسی ارشد را در سال ۱۳۵۹ با رتبه اول به اتمام رساندم. به رغم اعطای بورس تحصیلی برای دوره دکتری از دانشگاه ساوثمپتون، همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی به ایران برگشتم و در دانشگاه و مرکز تحقیقات شیلات مشغول به کار شدم. دو سال در آبهای نیلگون خلیج فارس و دریای عمان و دریای خزر به تفحص و تحقیق در جنوب و شمال مشغول بودم که با بازگشایی دانشگاه به دانشگاه شهید چمران اهواز مراجعت نمودم. در سال ۱۳۶۳ دوباره بورس تحصیلات دکتری من، مورد موافقت وزارت قرار گرفت و به کشور انگلستان برگشتم و در سال ۱۳۶۷ موفق به اخذ مدرک دکتری شدم و برای خدمت به دانشگاه شهید چمران اهوار مراجعت

نمودم. در این مدت همراه با دیگر همکاران، برای احیای دانشکده علوم و فنون دریایی، راهاندازی رشته‌های مختلف علوم و فنون دریایی (مدت بیش از ۱۵ سال به عنوان مسئول کمیته و گروه تخصصی علوم و فنون دریایی) کوشش‌های فراوانی نمودم و افزون بر این در راستای فعال‌سازی انجمن علوم و فنون دریایی، برگزاری همایش‌های علوم و فنون دریایی در شمال و جنوب، راهاندازی مراکز تحقیقاتی شیلاتی، حفاظت از محیط زیست و مرکز ملی اقیانوس‌شناسی، همکاری در تاسیس گروه‌های مختلف علوم و فنون دریایی در دانشگاه‌های شمال و جنوب و انتشار مجله اقیانوس‌شناسی، فعالیت داشتم. در همین سالها و تا امروز به عنوان نماینده ایران در مجامع علمی دنیا مانند ایران در قطب جنوب در ایالت تاسمانی استرالیا، سنجش از راه دور در هند، نماینده مجمع اقیانوس‌شناسی بین‌الدول اسلامی در بسیاری از کشورهای اسلامی، نماینده راپمی (محیط زیست خلیج فارس و دریای عمان) نماینده سپ (محیط زیست دریای خزر)، نماینده دریاهای شرق اروپا، نماینده دریاهای منطقه‌ای سازمان ملل متحد و نماینده ایران در همکاری‌های علمی با افریقای جنوبی، شرکت کردم

در سال ۱۳۷۵ با داشتن مجوز فرصت مطالعاتی از دانشگاه شهید چمران اهواز، به مرکز اقیانوس‌شناسی بدفورد کانادا به هالیفاکس رفتم و حدود نه ماه با استفاده از تکنیک‌های ماهواره‌ای به شناسایی خلیج فارس و دریای عمان مبادرت ورزیدم.

لازم است بدانیم که محل دانشکده علوم و فنون دریایی، ابتدا در خرمشهر در سال ۱۳۵۶ راه‌اندازی شد. پس از تخریب آن محل در دوران جنگ تحمیلی، محل دانشکده، مدتی به دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز منتقل گردید و در دبیرستان کوی اساتید در سال ۱۳۶۸ به فعالیت خود ادامه داد تا اینکه در ۱۳۷۸ به خرمشهر نقل مکان داد و در سال ۱۳۸۰ در قالب یک دانشگاه، مستقل گردید. در این فرآیند نسبتاً طولانی بی‌گمان همکاران دانشگاهی هر کدام در دوره عهده‌داری مسئولیت، کوشش‌ها و زحمات زیادی را مبذول داشتند.

پس از مستقل شدن دانشگاه، اینجانب به عنوان اولین رئیس دانشگاه منصوب و تا سال ۱۳۸۵ در این سمت بودم. در خلال دوره مسئولیت شاخه جنوبی (خلیج فارس) و سپس دانشگاه که جمعا ۸ سال بطول انجامید، کارهای زیادی مانند شکل‌گیری کامل یک دانشگاه از نظر دانشکده، گروه، اساتید و پرسنل علمی و اداری و تاسیس آزمایشگاه‌ها و مراکز علمی تحقیقاتی انجام و ساختمان دانشکده‌ها تکمیل و مورد استفاده قرار گرفت. در این دوره موفق به اخذ دو دوره دکتری شدیم و بعدا دوره دکترای فیزیک دریا اضافه شد. همچنین مجله علوم و فنون دریایی با همکاری انجمن علوم و فنون دریایی مجددا فعال و تا امروز فعالیت خود را ادامه داده است .

من در سال ۱۳۸۷ به مرتبه استادی رسیدم.

در سال ۱۳۸۹ با گروهی از همکاران، موفق به تاسیس موسسه غیرانتفاعی اروندان شدیم و از وزیر وقت آموزش عالی، حکم رئیس موسسه دریافت نمودم و با امکانات اولیه، موسسه را در یک مدت چهار ساله، با همکاری دیگر دوستان، به یک مرکز علمی مناسب و مفید تبدیل نمودیم. در سال ۱۳۹۳ مسئولیت اینجانب به اتمام رسید، گرچه تاکنون به عنوان عضو هیأت موسس و هیأت امنای دانشگاه همکاری می‌کنم.

در تمام این سالها و به رغم انجام خدمات اجرایی، هیچوقت از فعالیت تحقیقاتی دور نشدم و با بیش از ۳۵۰ مقاله علمی در ژورنالهای علمی ملی و بین‌المللی، شرکت در اجلاسهای بین‌المللی، راه‌اندازی انجمنهای علمی، کارگاههای پژوهشی، کنفرانسهای ملی و بین‌المللی و از همه مهمتر تقبل مسئولیت در گشتهای علمی مشترک میان ایران و کشورهای همسایه و نگارش و ترجمه ۱۲ جلد کتاب در مورد خلیج فارس و دریای عمان در دانشگاه علوم و فنون دریایی، کوشیده‌ام به وظایف خود عمل کنم. این تلاشها سبب گردید که بارها از جانب دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر به عنوان استاد برتر و پژوهشگر برتر، از جانب وزارت به عنوان پژوهشگر برتر وزارتی و از جانب سایتهای علمی بین‌المللی به عنوان دانشمندان برتر جهان شناخته شوم. در حال حاضر به عنوان رئیس پژوهشکده علوم دریایی، ضمن تدریس، به کار تحقیق ادامه می‌دهم. جا دارد از افرادی یاد بکنم که در طول چهار دهه نسل در نسل و در برهه‌های مختلف در تاسیس و رشد دانشگاه موثر بوده‌اند. آغازگر راه‌اندازی دانشکده علوم و فنون دریایی مرحوم دکتر عطاء الله قبادیان، اولین مسئول اجرایی دکتر سیدمحمدکاظم مرعشی، اولین رئیس شاخه جنوبی جناب آقای دکتر ابوطالب مهندس، دوستان و همکاران که از بدو تاسیس تاکنون همراه بودند: مرحوم دکتر تجلی پور، دکتر نبوی، دکتر محمدتقی رونق، دکتر عبدالمجید دورقی، دکتر خواجه‌پور و دکتر علیزاده، دکتر دوست‌شناس، دکتر صفاهیه، خانم دکتر امینی، خانم دکتر سخایی، آقای دکتر صدری‌نسب، دکتر نیکپور، دکتر یآوری و خانم دکتر پریتا کوچنین.

ما از کشتی‌های تحقیقات شیلات و کشتی قدس سازمان بنادر و دریانوردی برای انجام گشتهای ملی و بین‌المللی استفاده می‌کردیم و تمام آبهای خلیج فارس و دریای عمان با همکاری کشورهای عربی و مسئولیت کشورمان با هدایت دانشگاههای خوزستان مورد بازدید و نمونه‌برداری قرار گرفت.

یکی از طرحهای موفق تحقیقاتی با هدایت ما به عنوان دانشگاه شهید چمران اهواز، طرح بین‌دانشگاهی بود که اکثر اساتید دانشگاه ما، دانشگاه‌های بوشهر و هرمزگان در این طرح همکاری داشتند و طرح به مدت چند سالی

در دهه ۸۰ به اجرا درآمد و فرصتی شد تا بسیاری از همکاران از بنادر، جزایر و سواحل خلیج فارس و تنگه هرمز بازدید کردند.

آرزوی قلبی من این است که دانشگاه علوم و فنون دریایی به جایگاه واقعی در مسیر خدمت اصیل و کار آمد به مملکت و حفاظت از آبهای نیگون کشور برسد که همانا خوزستان مهد آغاز و پیشرو نهضت دریایی بوده و انشالله خواهد ماند.